

Byabladet

Nr 1

LERBERGETS BYFÖRENINGIS MEDLEMSTIDNING

2014

Höststormarna

Vinterfåglar

**John Rosengren -
en Lerbergsprofil**

**Den störtade Lancasterbombaren
George Williams historia**

ORDFÖRÄNDEN HAR ORDET

Vinterns arbete har präglats av upp-
röjning efter stormarna Simone och
Sven. På campingen och i skogen
runt den föll många stora träd. Det
har krävts många timmar av frivil-
ligt arbete för att få bort allt storm-
fällt virke. Nu måste vi planera för
en återplantering av nya träd.

Renoveringen av Rosengrenska
huset (den grå byggnaden på västra
sidan av campingen) ligger i start-
groparna. Svaret på vår bygglovsan-
sökkan låter dock vänta på sig. Vi
har gjort en överenskommelse med
First Camp om att Byamännen
renoverar stommen på huset och ar-
rendatorn bekostar inredningen. I
huset skall det bli kök, diskrum, en
toalett samt ett utrymme för töm-
ning av toatankar.

I hamnen fylldes den södra hamn-
bassängen med mängder av tång
efter stormarna. Hamnkommittén
har sökt och fått tillstånd från läns-
styrelsen att lyfta upp tången. En-
ligt länsstyrelsens anvisningar skall
tången sedan läggas ut på stranden

norr om hamnen, så att den kan
dras ut i havet igen. Denna anvis-
ning gäller även de stora mängder
tång som samlats utanför den norra
piren.

Hamnkommittén har också lagt
mycket arbete på att upprätta en
miljöplan för hamnområdet. Detta
efter påpekande från miljökontoret
om behovet av en sådan.

Vi har också fått information från
miljökontoret om de EU krav som
ställs för att ta hand om giftrester
från båtars bottenfärg. På grund av
dessa krav måste vi bygga en spol-
platta där man kan samla in tvätt-
vattnet från renspolning av båtar.
Arbetet med detta stora projekt är
också påbörjat.

Det är alltså flera projekt som
skall genomföras i år. Vi är därför
tacksamma om alla som har möj-
lighet ger en hjälpande hand. Ring
mig gärna om ni kan eller anmäl er
till någon från kommittéerna.

Med hopp om en solig och skön vår.

Ulla Andersson ordf.

Från redaktionen.

Nytt år och massor av nya akti-
viteter i Lerberget. Byabladet för-
söker bevaka så mycket vi kan och
berätta för er om både gammalt och
nytt. Eftersom vi inte kommer ut
så ofta vill vi påminna om att byns
egen hemsida www.lerberget.se

hålls uppdaterad och där kan ni få
de senaste uppgifterna. Men hör
gärna av er och skriv, fotografera
eller tipsa om det är något mer ni
tycker att vi ska berätta om. Ni kan
alla vara delaktiga i vår tidning.

Monica Strömgren
och redaktionen.

Efter höststormarna har tången sköljt över piren, här med tornfalken som ses
bättre på sid 3.

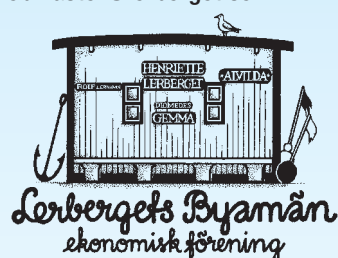
Byabladet

Medlemsblad för Lerbergets
Byamän ekonomisk förening.
Nr 1 2014 · Årgång 28
Bankgiro: 5063-8345

Ansvarig utgivare: Ulla Andersson
Tryck: JMS, Helsingborg

Kontakt:
Byabladet c/o Monica Strömgren
Lerbergets byaväg 2,
263 52 Lerberget
Tel: 042-33 10 50
E-post: byabladet@lerberget.se

Redaktionskommitté:
Redaktionen byabladet@lerberget.se
Stina Arvidsson stina@lerberget.se
042-33 12 56 070-928 81 66
Björn Lindblad lindblad.bkl@swipnet.se
042-34 35 43
Mats Müller mats@skanskrepro.se
0708-42 40 65
Monica Strömgren
monica.stromgren@gmail.com
042-33 10 50 0707-70 80 36
Lennart Uddling hemygd@gmail.com
042-34 16 83
Martin Werner ma.we@globalnet.net
042-34 34 46
Webmaster: Martin Cox,
webmaster@lerberget.se

Tipsa om vad du tycker tidningen
ska ta upp! Önskas insänt material
i retur, kom ihåg att bifoga kuvert
med adress och frimärken!
Nya medlemmar hälsas välkomna
till byaföreningen. Medlemsavgift
200 kr per hushåll, dvs boende i byn.
Boende utanför byn kan ansöka om
att få Byabladet mot portokostnad
75 kr per år.

Omslagsbild: **Mats Strömgren**
Foto (där inget annat anges):
**Gunnel Dahlberg, Mats
Strömgren, Martin Werner**

VINTERFÅGLAR I LERBERGET

HÄR MÅS DET

Visst såg vi många måsfåglar – skratmåsar, gråtrutar och havstrutar – men också en hel del andra vinterfåglar!

Lördagen den 1 februari samlades ett dussintal bybor utrustade med kikare & fika vid hamnen för att under Kaj Möllers kunniga ledning idka fågelskådning. Labben Abbe gjorde oss trevligt sällskap under promenaden.

Några trodde sig ha sett en jaktfalk i veckan, men det trodde inte Kaj. Troligtvis var det den mindre tornfalken de sett. Till vår glädje kom den nu flygande och slog sig ner på stenarna vid piren. Fram med kikarna!

Första fågeln skådad!!

Det blev snart fler, t ex ett gäng ängspiplärkor, tre starar, rödhakar, trädpiplärkor och rödvingetrastar, fjällfåglar som funnit Lerberget lämplig som vinterbostad.

Det stora tångberget, som decemberstormen fixat norr om hamnen, erbjuder mumsig fågelmat - i alla fall om man gillar "tångfluor".

På stenarna ute i vattnet satt storskrakarna och "luftade sina vingar". De hade sällskap av både bläs- och gräsänder medan knölsvanarna gled förbi. Havstrutar och gråtrutar samsades på isflaken med näbbarna mot vinden för att inte fjädrarna skulle blåsa "baklänges".

Vi letade förgäves efter ejdrar.

Någon hornuggla såg vi inte heller, men den ska visst finnas vid Campingens reception.

Under dansbanan upptäckte vi gärdssmygen – vår näst minsta fågel.

I alla tider har väl dansbanorna lockat till smygtittar...

Efter 1½ timmes fågelskådning och trivsamma pratstunder i ganska kalla sydostvindar smakade det bra med något varmt att dricka och något gott att mumsa på. En upp-och-nervänd båt på stranden blev vårt bord, medan vi intog vår fika på stående fot.

Det är väl det som kallas att mingla??!!

TACK KAJ för att du ställde upp och delade med dig av dina gedigna fågelkunskaper!

TACK ALLA för trivsam samvaro!

Text: Maria Falkborn Sandemyr

Foto: Gunnel Dahlberg

HÄNDER I BYN

18-27 april

Påskrundan – konstutställning i Hoddan: Birgitta Lindestam. Öppet under påskdagarna och helgen därefter kl 10.00-18.00, mellandagarna ev kl 18.00-20.00.

26 april

Upptakt för stavgång i grupp. Samling 14.00 på Hamnen. Medtag fika. Går bra även utan stavar.

30 april

Valborgsmässofirande på stranden nedanför Campingen kl 20.30. Sång av Kyrkokören, vartal av Peter Kovacs och segelungdomarna tänder bålet.

10 maj

Litteraturreundan 2014 på Lerbergets bibliotek kl 13.00-16.00. "Ord och musik som förenar gammal och ung". Elever från Tornlyckeskolan och medlemmar i Poetisk plattform läser egna och andras texter, poesi och prosa. Staffan Svensson, gitarr, och Gerd Hackberg sjunger a capella.

26 maj-5 juni

Elevutställning i Hoddan med Tamara Waltermarks elever i keramik.

Maj

Grillafton med vintips på Hamnen. Inbjudan med dag och tid delas ut.

4 juni

Höganäs Musikkår spelar på Hamnen kl 19.00. Tag gärna med egen picnic.

8 juni

Pingstdagen Mässa på Hamnen kl 10.00

20 juni

Traditionsenligt midsommarfirande på Hamnen.

20 juni och in i augusti Konstutställningar i Hoddan.

20-26/6 Katarina Ljungkvist

27/6-3/7 Jan Persson

11-17/7 Repris på Robert Nilssons minnesutställning

18-24/7 Olof Sjöstrand och Ellari Almgren

25-31/7 Lena Sommer

1-7/8 Rickard Ljungkvist

Eventuellt finns lediga veckor för hugad utställare.

Titta på www.lerberget.se för aktuella uppgifter och kontakta Ingrid Hallberg.

Titta gärna också på vår hemsida
www.lerberget.se.

Höststorm

En olycka kommer sällan ensam. I år var deras namn Simone i oktober och Sven i december, höststormar med orkanbyar. Detta medförde knäckta och stormfällda träd. Simone kom från sydväst och drabbade både strandskogen och campingplatsen, men det kunde varit betydligt värre. Efter upprensningen fanns grenar till ett stort valborgsmässobål.

Men så kom Sven! Stark och uthållig. Vinden vred tyvärr från sydvästlig till nordvästlig. Från den senare riktningen ligger campingplatsen öppen utan skogsbryn. En stor gran knäcktes en bit ovan mark, men värst drabbades svarttallarna med sina långa barr och yviga kronor. En del av dem vindfälldes, andra råkade ut för rejäla toppbrott, liksom en del vanliga tallar. Några kläna björkar föll också liksom en stor björk, som stod i en lucka. Bålet blir nu ännu större i vår, och det finns plats för nya plantor. Sven gav även hamnen sin beskärda del, nämligen mängder av tång, och den södra bryggan lyftes lite på grund av det höga vattenståndet.

Martin Werner

**Resultat av höststormarna
Simone och Sven.**

Lerberget har fått en ny kör, Soul children, för barn och tonåringar. Första söndagen i mars hade de premiär inför närmare 200 åhörare. Tillsammans med gospelkören sjöng man bl a "Man in the mirror", en låt skriven av Michael Jackson. Det svängde rejält om de ca 70 sångarna och de unga solisterna i åtta-tio-årsåldern sjöng med bravur. Allt på engelska förstås. Jonas Engström leder båda körerna och till sin hjälp har han några föräldrar till barnen i kören och några ungdomar i gymnasieåldern. I april ska "Soul Children" ha en egen konsert.

Text och foto: Lennart Uddling

ser vi i Trivselkommittén tillbaka på vad som hänt under vintern. I samarbete med Räddningstjänsten i Höganäs anordnades en kurs i hjärt- och lungräddning. Ett 10-tal intresserade deltog i utbildningen.

Traditionsenligt har styrelsen delat ut rekordmånga julgranar till medlemmarna. Som vanligt var kön lång och det värmdes skönt med glögg och pepparkakor. Snön hade fallit men stämningen var god i väntan på granen.

På Hamnen dansades julen in med jultal, dans kring granen och tomten som kom med godispåsar.

Nytt för i år är att ett 10-tal glada "tjejer" samlades i Arken för att binda sin alldeles egna julkrans. Inspirationen flödade och mossa, granris och buxbom hade en strykande åtgång. Livliga diskussioner blev det när kransarna skulle dekoreraras med kanel, kottar och band. Det blev stor variation på kransarna så det hängde inte likadana kransar på dörrarna i byn. Kaffe med bullar smakade bra och nöjda gick vi hem.

Seniorerna i byn samlades på Skogsbrynet efter nyår för att under gemytliga former äta och prata. Vi serverades fläskytterfilé, curryaioli och smörslungad potatis. Efter dragningen på chokladlotteriet serverades glass med tillbehör. Alltid trevligt när nya kontakter skapas och så gjordes det även i år.

Text och foto: Stina Arvidsson

Den störtade Lancasterbombaren

Äldre Lerbergsbor kan berätta om den 4 juli 1942, när ett brittiskt bombplan störtade norr om Lerbergets hamn mitt under brinnande världskrig. En som verkligen vet är Aina Berg, för hon och hennes far räddade den ende överlevande flygaren, en kanadensare.

Den 29 augusti 2012, publicerade Helsingborgs Dagblad en efterlysning 70 år efter händelsen. Rolf Arvidsson i Nyhamnsläge höll då på att samla alla fakta kring haveriet och efterlyste vittnen.

Besättningen på Lancasterbombaren bestod av sju personer, endast en av dem, piloten, överlevde. De sex som dog ligger begravda på Pålsjö kyrkogård. Den yngste av dem var endast 19 år. Att piloten överlevde beror på en insats av Aina Berg och hennes far Oscar Kristiansson, som rodde ut till det havererade planet. Den kanadensiske piloten som räddades hette George Edgar Williams. En veteranförening i Kanada har hjälpt till att komma i kontakt med ättlingar till honom.

En alldeles vindstilla natt

Aina berättar att man var van vid att höra när bombplanen vid samma tid på dygnet först flög söderut för att bomba och sedan återvände norrut ett antal timmar senare. Natten mellan den 3 och 4 juli var alldeles vindstilla och Sundet låg spegelblankt. Hela familjen mor, far och döttrar, vaknade av att man sköt från danska sidan och strålkastarkäglor, så starka att det syntes genom mörkläggningsgardinerna, spelade över himlen. Man sprang ner till nedervåningen och såg då ett plan komma i nordöstlig riktning från danska sidan. Planet var träffat och brann i luften. Plötsligt störtade det ned i vattnet och

Lancaster(natt)bombare

efter en stund spreds flygbensinen ut och bildade ett eldhav runt planet. Aina och hennes far tittade på varandra, nickade utan att säga ett ord och sprang ned till stranden och ut till snipan som låg på svaj utanför. När man roende närmade sig eldhavet, Aina i bara nattlinnet, började Ainas far att ropa "hello, hello" och lyssna efter eventuella svar. Plötsligt hördes "help me, Jesus Christ, help me". Trots att det var helt vindstilla kom det plötsligt en vindil som öppnade en 10 – 15 meter bred "gata" in i eldhavet och där inne låg piloten med bara huvudet över vattenytan. Aina rodde in i "gatan" och hennes far grep tag i pilotens fallskärmssele, men lyckades inte få upp honom i båten utan höll honom bakom aktern medan Aina snabbt rodde ut ur eldhavet. Piloten hade ont, han var brännskadad och hade skadat ena armen. Samtidigt hördes ljudet från en motorbåt på väg från Lerbergets hamn. Det var Sven och Hans Andersson som gått ut, och med ombord var också redaktören Rickard Brodin. För att transporten till Hälsingborgs lasarett skulle gå lättare, lyftes piloten upp i motorbåten som gick tillbaka till Lerbergets hamn, där tillkallad ambulans väntade. Men redaktören räknade ut att han skulle komma fortare iland, för att få iväg nyheten, om han istället hoppade i Ainas båt, vilket han också gjorde. När Aina återkommit till stranden släppte anspänningen och kroppen började skaka. Efter ungefär en vecka kom besked att piloten ville träffa Aina och hennes far. Inne på lasarettet låg piloten inlindad i bandage och mitt i ett hav av blommor. Den brittiske ambassadören i Stockholm kom ner och tilldelade de fyra som deltagit i räddningen var sitt silverfat med inskription. Efter lasarettsvistelsen hamnade piloten i ett uppsamlingsläger i Dalarna. Aina brevväxlade med honom på engelska och fortsatte med detta även sedan han kommit tillbaka till Kanada. Så småningom upphörde dock brevväxlingen. Han fick sin familj i Kanada och Aina sin här hemma.

Sjuttio år senare ligger ett brev i Ainas brevlåda

Brevet kommer från George Williams yngste son Garry (60 år). I brevet har Georges hustru Blanche berättat deras gemensamma historia. De träffade varandra första gången bakom kyrkan i hemstaden Saskatoon i Kanada. George och två av Blanches systrar hade sjungit i kyrkokören i flera år, men hon var ny körmedlem. Året var 1939 och alla i kyrkan uppmanades att skaka hand med George och önska honom "lycka till", för han skulle utbildas till pilot i Flygvapnet. Hon hade redan en pojkvän, skolkamraten Vic, som också senare utbildades till pilot. Genom brev från sin

mor fick George år 1941 veta att Vic omkommit under en övningsflygning i England. George skrev då ett mycket medkännande brev till Blanche och de började brevväxla. Så kom nästa tragedi.

Natten mellan den 3 och 4 juli 1942 sköts Georges Lancasterbombare ned av tyskarna när han fällde minor i Kattegatt mellan Danmark och Sverige, ett omtryckt gömställe för tyska ubåtar. Med planets sista krafter styrde han mot Sverige. Vid nedslaget slogs han medvetlös mot vindrutan och bröt vänster arm. När vattnet steg i planet vaknade han till medvetande, lyckades ta sig ur planet, blåsa upp sin flytväst och låg i ett brinnande eldhav. Men så kom Aina och Oskar.

På Hälsingborgs lasarett fäste man hans brutna arm med rostfri wire. När wiren klipptes av bad han att få den. Av den gjorde han senare en brosch, "kärleksknut", till Blanche. När han låg på lasarettet kom dåvarande kronprinsessan Louise på besök, och av henne fick han grapefrukt och 200 amerikanska cigaretter, verkliga bristvaror under kriget. Efter tre månader överfördes han till ett krigsfängeläger i Falun, där allierade krigsfångar hölls väl skilda från tyska krigsfångar.

När vintern kom blev det kallt och dragigt i barackerna. Den godhjärtade lägerkommendanten satte in en annons i tidningen och efterlyste en plats för en allierad pilot. George hamnade då hos ett äldre par och fick bo i deras vardagsrum. De var mycket vänliga mot honom. Han läste många böcker, mest historia, lärde sig svenska och gjorde modeller av flygplan som han sålde. Efter nio månader i Sverige fick George besked av lägerkommendanten: "packa det du vill ta med dig och ta tåget till Stockholm". När George frågade varför, sa kommendanten att om detta skulle han inte bry sig, utan ta tåget och åka till en adress i Stockholm. Nästa natt fick han klämma sig in innanför bombluckan i en Mosquitobombare som stod parkerad i änden av landningsbanan. Det blev hans livs kallaste resa.

I England vid debriefing blev han tillsagd, att om någon frågade honom hur han lyckats komma från Sverige till England skulle han svara att det var vinter så han åkte skridsko på isen över Nordsjön. Han propsade på att åter få flyga, men man ansåg inte att han skulle sändas i strid igen utan han skickades hem till Kanada och flög i stället transportplan mellan Kanada och Gibraltar tills kriget var slut.

George med medalj, omgiven av fru och syster

Blanches och Georges korrespondens hade med tiden blivit allt mer passionerad, så sommaren 1943 förlovade de sig. De gifte sig den 28 september 1943 i samma kyrka som de första gången träffats bakom. Men denna gång var de mest framför kyrkan, och hela kören deltog vid bröllopet. Han tilldelades "Distinguished Flying Medal" och lämnade flygvapnet i oktober 1945. I väntan på civilt pilotjobb arbetade han i den järnhandelskedja där han varit anställd före kriget. Ett flygbolag ansåg honom vara för gammal, men han fick arbete i ett annat bolag under vintersäsongen med att flyga ut gruvarbetare och skogshuggare i ödemarken och landa på frusna insjöar eftersom landningsbanor saknades. Detta var dock inte det arbete han hade hoppats på.

George fortsatte istället inom järnhandelskedjan där han avancerade tills firman såldes. Han omskolade sig och fick arbete inom fastighetsbranschen. Det blev ett slitsamt arbete för honom fram till pensionen. Han föddes den 3/8 1916 och dog den 22/2 1999. Han och Blanche fick tre söner, fyra barnbarn och hittills två barnbarns barn. Allt detta tack vare Aina och hennes far Oskar. Inte konstigt att man satt en skylt med "THANK YOU" framför Georges barnbarns barn på det kort man skickat till Aina. För hon är verkligen värd ett tack!

Martin Werner

Tack Aina för att vi finns

Min farfar John Ferdinand Rosengren, född 1901

Jag tänker här berätta om min farfar John. Han var skrothandlare, en charmig karl med ett varmt leende och glimten i ögat. En gång i skolan, i andra klass, så talade vi om ordspråk. Ordspråket "en räv bakom örat" förklarade läraren betyder att man är lite lurig till sin egen fördel. Då räckte en av de trevligaste killarna, Bengt, upp handen och sa "Anitas farfar han har inte en räv, utan en räv bakom varje öra". Den sötaste, snyggaste killen sa allt detta om min farfar och jag förstod inte riktigt vad det betydde. Men att det stämde förstår jag nu som vuxen.

Farfar var campingvakt. En dag hade han fått reda på att en av de campande damerna skulle fylla 50 år om några veckor. Han ställde sig utanför damens tält, fick andra tältgrannen med på galoppen och började: -Du, jag var igår i Ödåkra och köpte "slöntabrännevin". Grannen: Va du de, va gav du? Farfar: Fem kronor litern. Ut ur tältet dök damen och frågade:

vadå "slöntabrännevin" till fem kronor litern??? De säljer brännevin som de får över när de ska tvätta flaskorna, gott som hundan, sa farfar. Damen iväg till färgaffären och köpte en damejeanne, körde till Ödåkra och skulle ha den full med "slöntabrännevin". Farfar undrade sedan hela sommaren vad vakterna tänkt när damen kom med den stora damejeannen och ville ha fyllt den. Campingdamen varken talade eller hälsade på farfar mer, och det undrar jag inte på.

Farfar ville inte ha löständer. Hans egna var inte mycket att hurra för så efter mycket tjat fick farmor iväg honom till tandläkaren. Alla tänderna som var kvar åkte ut. Löständerna blev klara en månad senare, men farfar kunde inte med dem och som jag kände honom så gick han och grunna över hur han skulle kunna slippa de åbäkena. Farfar ligger på soffan och äter en apelsin. Du Ellen (farmor), kan du inte slänga skalen i fyren för jag "gider" inte gå upp sa farfar med en spjuverglimt i ögonen. Farmor, snäll som hon är, slänger skalen och papperskravset i AGA-spisen och det sprakar till och farfar njuter! Farmor blev inte go att tas med under lång tid, men farfar sken som en sol. Tänderna ja, de värmdes gott en liten stund.

Min farfar dog väldigt tragiskt i septemberstormen 1969. Han skulle rädda trallorna (de brädor som bildar golvet i husvagnens uterum) till en husvagn. Det blåste full storm och en av trallorna flög upp på honom och slog honom i huvudet så att glasögonen gick sönder. Han fick en rejäl smäll men han tog ändå sin cykel och cyklade till glasögonaffären och fick lagat glasögonen. På kvällen blev han sämre och fick åka ambulans till sjukhuset i Helsingborg. Senare på natten till Lund där han dog 68 år gammal.

Farfar som alltid sköt upp allt till morgondagen skulle tvunget få lagat glasögonen på momangen. Hade han inte gjort det hade han kanske klarat sig!

UPPSKJUT INTE TILL MORGONDAGEN VAD DU KAN GÖRA IDAG.

Det ordspråket gäller inte riktigt alltid.

Text: Anita Bengtsson, och bilder från hennes arkiv

Kansli, omklädningsrum, tvätt m.m. snart klart att tas i bruk.

Redan grönt gräs på planen med löparbana och längdhoppsgrop.

Lerberget – Höganäs nya sportcenter.

Utbyggnaden av den nya idrottsanläggningen för utomhusaktiviteter i Lerberget fortsätter och planeras vara klar för invigning till sommaren.

Lerberget blir centrum för sport och motion i kommunen!

Nya fotbollsplaner, friidrottsanläggning, nya klubbstugor med tvätt, kansli och omklädningsrum är för närvarande under full byggnad.

Hela anläggningen kommer att erbjuda ett fantastiskt utbud av aktiviteter när den står klar.

Det kommer att finnas något för de flesta!

Text och foto: Mats Müller

Samlade inför en mars-träning i år.

I väntan på bollen!

Bollen är rund!

I snart 20 år har ett gäng pojkar i blandade åldrar samlats för att ”joxa med trasan” på den lilla planen som ligger öster om skolan i Lerberget.

Allt startade när några bolltokiga gentlemen tyckte det var nog med stillasittandet framför TV under söndags-eftermiddagarna. Ganska snart samlades de som kunde ”och fick för frugan” ett par timmar varje söndag för att leka samt få lite motion på köpet, under sommar-

halvåret dubblar vi med en kväll i veckan också.

Att vi har roligt och inte gärna missar någon ”träning” kan nog alla understryka!

Den sociala delen att träffas unga som gamla, från helt olika ursprung och traditioner har gett oss en anda som är svår att beskriva – den måste upplevas!

Text och foto: Mats Müller

Byastämman 2014

Söndag 23 mars. Vindstill, klarblå himmel och +12 grader. Våren är här och byamännen har sin årsstämma.

Britt-Marie Andrén är dagens ordförande och ca 40 personer har mött upp på Skogsbrynet. Vår kassör Henry Hjort lämnar en – som vanligt – klar och tydlig redogörelse över vår ekonomi och avslutar med orden ”vår ekonomi är god t o m mycket god”! Årets resultat på 103 063 kr balanseras i ny räkning.

Ny ordförande.

Ulla Andersson som varit synnerligen uppskattad ordförande i åtta år lämnar nu över klubban till Lars Wirén som har arbetat i styrelsen i många år.

Frågan om en eventuell bastu i hamnen lever i allra högsta grad och arbetet fortskrider.

Stormarna Simone och Sven förorsakade stor skada på vår skog och många träd fälldes. Södra hamnbassängen fylldes också med massor av tång och muddring inleddes på senvintern 2014. Rövning och bortforsling av ved och ris har slutförts efter många dagars idogt arbete.

Flyktingförläggning.

Vi har fem stycken ensamkommande flyktingpojkar från Afganistan – ålder 15 till 17 år – som nu bor i Arken på Mellangatan. Gun Dellson som är flyktingansvarig i Kullabygden berättar att Rädda Barnen deltar med lärare och läxläsningsstöd på Kullagymnasiet. Alla pojkarna har gode män som är tillsatta av kommunen.

Ett informationsmöte för de närboende är planerat till början av april.

Stort tack till alla som har bidragit med frivilliga arbetsinsatser. Detta är ovärderligt för en by som vår.

Verksamhetsberättelsen finns att ta del av på hemsidan www.lerberget.se och inom kort läggs också protokollet från årsmötet och uppgifter om den nya styrelsen ut.

Text: Björn Lindblad
Foto: Martin Werner

Lars Wirén tar över som ordförande!

Bastun kommer till byn

Det har under många år funnits önskemål från flera bybor om att det borde finnas en bastu i hamnen. För tiotalet år sedan gjordes prov med en bastu på hjul, om ni minns. Lerberget erbjöds också på ett tidigt stadium att ta över den gamla bastun vid Kvickbadet. Då bedömdes att arbetet med att anpassa till Lerbergsförhållande var allt för omfattande. Istället står den nu vid Gräsa brygga till Vikenbornas stora glädje. Sedan förra sommaren har en liten arbetsgrupp på uppdrag av byaföreningens styrelse undersökt möjligheterna för en vinterbastu i hamnen. Frågan är inte enkel, geografi, vindar, vatten samt möjligheterna att på ett hyggligt enkelt sätt komma i havet efter bastubad ger en del utmaningar. Flera studiebesök och samtal med bastukunniga i Lerhamn, Viken och Höganäs har genomförts under vintern. Nu har arbetsgruppen (projektledare Joacim Aulin tillsammans med Bengt Larsson, Christian Cederholm, Ulf Holgersson och Mats Hallberg) tagit fram ett förslag som avrapporterats i styrelsen. Beslutet från styrelsemötet i februari blev att gå vidare med arbetet. Fortsättningen innebär samtal med Höganäs kommun om utformning. Vi kommer också att göra en fördjupad presentation på bystämman. Förslaget är att Bastun är en vinteraktivitet där bastun under oktober placeras ut på kajen för att gå i land under april. En idé är att den kan användas som bastu på campingplatsen under sommaren, detta återstår att se. Bastun kommer att ha plats för 10-12 personer. Uppfriskande vinterbad kommer att kunna tas via en ny trappa och stege som kommer att gjudas längst ut på piren, ungefär där den gamla trampolinen en gång satt.

- Det är verkligen efterlängtat med en bastu, säger Joacim. Tänk vad fint att kunna rulla ner till hamnen för härligt bad och bastu en lördagseftermiddag när hamnen ligger i vinterskrud. Christian fyller i: – Ja, det är synd att inte utnyttja den fantastiska hamnen även under årets mörkare halva.

- Det finns flera tekniska utmaningar, säger Ulf Holgersson. En är hur man på ett hyfsat enkelt sätt kan ta sig i havet. Men jag tror vi hittat den enklaste lösningen med en liten trappa längst ut på piren.

Vinterbadkommitté

En särskild vinterbadkommitté bildas under styrelsen. Bastubadet bygger på ett personligt abonnemang, att likna vid att hyra en hamnplats. Antalet abonnemang begränsas till 100 inledningsvis tills dess att intresset kan bedömas. Enskilda bastubad kan köpas mot avgift. Att ansöka om och erhålla ett abonnemang är öppet för vem som helst, men medlemmar i Lerbergets byamän har företräde vid kö.

Bastun kommer att vara en vinterbastu och plockas in från piren på vårkanten. Under förutsättning att allt går som tänkt så skall bastun kunna premiärköras i oktober. Bastun skall byggas under sommaren på hamnplanen och gruppen behöver nu fler flinka händer som vill hjälpa till med några timmars insats. Stommen i bastun är den gamla glasskiosken som en gång stod i Lerberget och senare vid Kvickbadet. Panel, tak och givetvis inredning kommer av rivnas och byggas om.

Det finns en oro över att intresset inte är tillräckligt stort. Vi i gruppen ser att byn ges möjligheten att utveckla ytterligare ett gemensamhetskapande inslag. Men vi vore glada om ni som känner er intresserade gör en preliminäransmälan, direkt till bastu@lerberget.se

Och till sist, ekonomin i projektet är liten, därför tas alla typer av bidrag tacksamt emot. Några företag har redan erbjudit hjälp med material men vi har plats för fler samarbetspartners.

För bastugruppen
Mats Hallberg

Det är en vacker höstmorgon i mitten av 1930-talet och bröderna Petri och Nils Bengtsson Krabbe har just kommit iland med ekan och lagt till vid den lilla stenbryggan nedanför Judalien. Av antalet kobbaflaggor att döma, har de dragit var sin garnlänk, och nu håller de på att plocka ur fisken. De brukar ofta fiska borta vid Brännesgropen och där kunde det ofta bli både lax och öring. Fru Neyman i bageriet hade alltid stående beställning på den sortens fisk, så fiskhandlare Karl Olsson, som står med börsen i handen, får säkert nöja sig med torsk eller skrubba även om det skulle ha sprungit i en eller annan lax.

Den andra länken kan mycket väl ha stått på norr och då på sandreveln innanför den stora stenen, "Mären"

kallad, söder om "Lilla Bro" – om där nu varit ledigt, för där brukade ofta gummimakaren Martin Andell tillsammans med frun sätta sina skrubbegarn.

Mannen i stövlar vid sidan om ekan är Petri Krabbe. Karl Rosengren och Nils Krabbe plockar ur fisken. Ynglingen som står lutad mot relingen är Nils son Åke. Ekan är med all säkerhet byggd av den kände ekbyggaren Valfred Jönsson.

*Text: Pauli Ohlsson
Foto: Robert Nilsson*